

Namn: _____

Personnr: _____

Institutionen för

TENTAMEN

Kurs Förskrivningsrätt för vissa läkemedel II

Delkurs

Kurskod BM535G

Högskolepoäng för tentamen 4hp

Datum 20251204

Skrivtid 08:15-12:30

Ansvarig lärare Liselotte Malm

Berörda lärare Liselotte Malm

Hjälpmedel/bilagor

Övrigt

- Anvisningar
- ☐ Ta nytt blad för varje lärare
 - ☐ Ta nytt blad för varje ny fråga
 - ☒ Skriv endast på en sida av papperet.
 - ☒ Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
 - ☐ Numrera lösbladen löpande.
 - ☒ Använd inte röd penna.
 - ☐ Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Poänggränser; För godkänt krävs 60%

Skrivningsresultat bör offentliggöras inom 18 arbetsdagar

Lycka till!

Antal sidor totalt

Namn: _____

Personnr: _____

1. Du arbetar på vårdcentral och träffar där Eva 45 år som besväras av epigastralgi och halsbränna. Besvären är mest framträdande dagtid och Eva önskar tillfällig behandling som ger snabb lindring.
- a) Ange fyra alarmsymtom som du behöver vara uppmärksam på innan du förskriver läkemedel till Eva. (2p)

b) Ange ett förslag på läkemedel att förskriva till Eva och redogör för dess verkningsmekanism. (2 p)

c) Ange fyra egenvårdsråd som du ger till Eva. (2 p)

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Namn: _____

Personnr: _____

2. Lars 55 år, ringer till vårdcentralen där du arbetar. Lars besväras av smärta, sveda och klåda vid ändtarmsöppningen. Lars misstänker själv att han drabbats av hemorrojder då han haft detta förut och önskar behandling.
- a) Ge ett exempel på läkemedel som du kan förskriva till Lars och redogör för vilken/vilka verksamma substanser läkemedlet innehåller samt vilka egenskaper den/dessa substanser har. (3 p)

- b) Lars besväras av förstoppning vilket är en vanlig orsak till uppkomst av hemorrojder. Du väljer att förskriva Laktulos till Lars. Redogör för Laktulos verkningsmekanism. (2 p)

- c) Redogör för fyra olika grupper av laxantia utöver Laktulos som du kan förskriva inom ramen för din förskrivningsrätt. (2 p)

Namn: _____

Personnr: _____

3. Mamma Petra ringer angående sin dotter Annie, 4 år, som besväras av klåda vid ändtarmen. Klådan är särskilt besvärlig nattetid. Du misstänker att Annie drabbats av springmaskinfektion.
- a) Ange ytterligare två symtom utöver klåda i ändtarmen som är vanligt vid springmaskinfektion. (1 p)

b) Du bedömer Annies besvär som springmaskinfektion och förskriver läkemedel som innehåller Pyrivin. Mamma Petra har aldrig hört talas om detta läkemedel förut och vet ej hur detta ska användas. Vilken information ger du Petra i samband med förskrivning? (1 p)

c) Efter några dagars behandling ringer mamma Petra åter och är orolig för att Annies avföring är röd. Förklara vad detta beror på. (1 p)

Namn: _____

Personnr: _____

4. Du är på infektionsmottagningen på den vårdcentral du arbetar på och träffar idag Anders, 37 år, som har ont i halsen och feber 39,2 grader. Anders har försökt lindra sina besvär med Alvedon och Ipren men inte blivit bättre och önskar nu antibiotika. Du utgår från *Centorkriterierna* när du bedömer Anders besvär. Redogör för dessa kriterier och beskriv vad de syftar till. (3 p)

5. Du fortsätter din dag på infektionsmottagningen och träffar där Selma, 6 år, som också besväras av halsont och feber. Selmas mamma är med vid besöket och är orolig för scarlatina.

a) Ange fyra fynd i status som kan tala för scarlatina förutom halsont och feber. (2 p)

Namn: _____

Personnr: _____

b) Du undersöker Selma och bedömer hennes besvär som scarlatina och förskriver därför behandling med Kåvepenin®. Ange två vanliga biverkningar av detta läkemedel. (1 p)

c) Selmas mamma undrar hur Kåvepenin fungerar. Redogör för hur du förklarar det. (2p)

6. Para ihop rätt behandling med rätt tillstånd. (2 p)

Extern otit med liten eller måttlig svullnad

Betnovat, kutan lösning

Extern otit med igensvullen hörselgång

Terrracortril med Polymyxin

B

Torra eksem i hörselgången

Alsolsprit ACO

Torra eksem i hörselgången med uttalade besvär

Locoid lösning

Namn: _____

Personnr: _____

7. Ange två specifika symtom som gör att du misstänker en bakteriell konjunktivit?(1p)

8. Ange ett läkemedel med ett bredare spektrum, som verkar mot flera bakterier och kan användas som behandling vid bakteriell ögoninflammation och förklara dess verkningsmekanismer. (3p)

Namn: _____

Personnr: _____

9. Mot viral konjunktivit, krävs ingen farmakologisk behandling. Ange vilka egenvårdsråd som är bra att informera patienten om. (2p, 0,5p/rätt svar)

10. Vilka varningssignaler/alarmsymtom och statusfynd vid undersökningen av ögonbesvär på mottagningen tyder på allvarligare ögonsjukdom, som vidare bör handläggas av läkare (4p, 0,5p för varje korrekt svar).

Namn: _____

Personnr: _____

11. Svampinfektion är en relativt vanlig åkomma som kan drabba exempelvis hudveck, fötter, mellan tår, naglar, underliv och munhåla.

Ange vad svampen heter som oftast är orsaken till fotsvamp? (1p)

12. Ange en lämplig läkemedelsbehandling för fotsvamp och beskriv hur läkemedlet verkar. (3p)

13. Om patienten med fotsvamp också besväras av stark klåda mellan tårna, vad kan vara aktuellt då för behandling? (1p)

Namn: _____

Personnr: _____

14. Lokalbehandling med glukokortikoider på eksem är en grundläggande farmakologisk behandlingsprincip.

a) Redogör för glukokortikoiders verkningsmekanismer på huden, generellt. (3p)

b) Ange två biverkningar vid topikal administrering. (1p, 0,5p/rätt svar)

c) Ange vid vilket tillstånd det är lämpligt att ordinera en starkt verkande kortikosteroid. (grupp III)
(1p)

Namn: _____

Personnr: _____

15. Vilket påstående om Levokabastin (Livostin) är korrekt? (1p) Ringa in rätt svar.
- A) Är en mastcellsstabiliserare som förhindrar histaminfrisättning.
 - B) Är en glukokortikoid som minskar lokal inflammation i konjunktivan.
 - C) Är ett antihistamin som blockerar H1-receptorer och ger snabb symtomlindring.
 - D) Är en leukotrienantagonist som minskar bronkkonstriktion.
16. Natriumkromoglikat (Lomudal) används vid allergiska ögonbesvär främst därför att...(1p) Ringa in rätt svar.
- A) Det ger snabb symtomlindring inom minuter.
 - B) Det stabiliserar mastceller och förebygger histaminfrisättning.
 - C) Det blockerar direkt H1-receptorer.
 - D) Det verkar genom systemisk immunsuppression.
17. Vilken läkemedelsgrupp är förstahandsval vid akut symtomlindring av allergisk konjunktivit? (1p) Ringa in rätt svar.
- A) Antihistaminer (ögondroppar)
 - B) Mastcellsstabiliserare
 - C) Intranasala glukokortikoider
 - D) Leukotrienreceptorantagonister
18. Vilket preparat är ett exempel på intranasal glukokortikoid som används vid allergisk rinit? (1p) Ringa in rätt svar.
- A) Cetirizin
 - B) Loratadin
 - C) Budesonid
 - D) Levokabastin

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Namn: _____

Personnr: _____

19. Vad är korrekt om antihistaminer som Cetirizin, Loratadin ?(1p) Ringa in rätt svar.

- A) De blockerar H2-receptorer och används därför vid allergiska ögonbesvär.
- B) De blockerar H1-receptorer och minskar effekterna av frisatt histamin.
- C) De stabiliserar mastceller och förhindrar histaminfrisättning.
- D) De har huvudsakligen en antiinflammatorisk, långsiktigt förebyggande effekt.